

Granskning av god ekonomisk hushållning 2024

Arjeplogs kommun

Revisionsrapport
April 2025



Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Resultat från granskningen utgör även underlag för revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, 11:20, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

Om årsredovisning 2024

lakttagelser

- Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024 och som behandlats av kommunstyrelsen 2025-04-07. Styrelsen har därmed överlämnat årsredovisningen till fullmäktige och revisorer inom föreskriven tid enligt kommunallagen (senast 15 april).
- Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för kommunens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2024 visar följande:
 - Den innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder sammantaget inte bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram. Underskotten är framför allt hänförliga till kommunstyrelsen (-7,3 mnkr).
 - Den innehåller en investeringsredovisning. Av denna framgår att investeringsverksamheten har varit relativt omfattande under året. En brist som noteras att det inte sker en systematisk utvärdering av slutförda investeringar under 2024, där jämförelse sker mellan ekonomiskt utfall och tilldelad budgetram. Syftet med investeringsredovisningen är bland annat att skapa förutsättningar för fullmäktige att kunna utkräva ansvar av kommunstyrelse och nämnder hur de fullgör sin investeringsverksamhet.
 - Den innehåller redovisning av ett antal finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om kommunens finansiella stabilitet. Av flerårsöversikten framgår att soliditeten har ökat över tid. Soliditet (inklusive pensionsåtagande) per 2024-12-31 uppgår till 29 procent. Nyckeltalssammanställningen saknar information om hur kommunens soliditet förhåller sig till andra likartade kommuner.
 - Den innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Av redovisningen framgår att den totala sjukfrånvaron bland anställda uppgått till 9,2 procent under året. Här lämnas även information hur sjukfrånvaron förändrats jämfört med föregående år. Årsredovisningen innehåller även information om hur kommunens sjukfrånvaro förhåller sig till andra likartade kommuner.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- Fullmäktige har i särskilt beslut fastställt mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Målen återfinns även i fullmäktiges verksamhetsplan/budget för perioden 2024-2027. Granskning av styrdokumentet visar följande:
 - Mål inom det finansiella området riktar fokus på årsresultat, investeringar samt soliditet. Målen är mätbara.
 - Verksamhetsmålen har hämtats från kommunens arbete med Agenda 2030. För planperioden riktas fokus mot 6 specifika områden. Till målen har det knutits 6 mätetal.
- Kommunstyrelsen har i april 2025 behandlat årsredovisning 2024. Granskning av dokumentet visar följande:
 - Årsredovisningens förvaltningsberättelse innehåller uppföljning/utvärdering av kommunens mål för god ekonomisk hushållning. Utvärderingen görs i avsnittet “God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning”.
 - Utvärderingen sker i form av trafikljus.
 - Av utvärderingen framgår att kommunen har i stort har uppnått av finansiella mål för 2024. Här bör framhållas att den goda måluppfyllelse främst är hänförlig till att två av målen tillfälligt justerats för 2024. Sker utvärdering istället mot fullmäktiges långsiktiga mål bedöms redovisat ekonomiskt resultat för året i låg grad vara förenligt med beslutade mål.
 - Inom verksamhetsperspektivet nås 2 av 6 mål. För målområdena “medborgare”, “medarbetare” samt “demokrati/delaktighet” redovisas lägre grad av måluppfyllelse. Utvärdering av verksamhetsmål baseras på såväl statistik som pågående/utförda aktiviteter.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- I årsredovisningens förvaltningsberättelse återfinns ett avsnitt benämnt "Balanskravsresultat". Av avsnittet framgår att kommunen inte har något underskott från tidigare år som ska återställas under perioden.
- I avsnittet presenteras en balanskravsutredning. Utredningen är uppställd i enlighet med gällande normgivning.
- Av utvärderingen framgår att årets balanskravsresultat uppgår till -1,6 miljoner kr.
- Av avsnittet framgår att kommunstyrelsen föreslår att synnerliga skäl ska åberopas för att inte återställa årets underskott. Information lämnas att underskottet är hänförligt till genomförda omstruktureringsåtgärder som är av engångskaraktär.
- Beslut om eventuellt åberopande av synnerliga skäl ska enligt kommunallagen fattas av kommunfullmäktige. Detta ska ske senast i samband med bokslut 2024.
- I övrigt noteras att kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning inte reglerar när synnerliga skäl kan åberopas i Arjeplogs kommun, vilket ses som en brist.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?

- Finansiella mål

Delvis uppfyllt



- Verksamhetsmål

Delvis uppfyllt



2. Revisionsfråga 2

Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

- Följsamhet till balanskravet

Nej, ej uppfyllt



Vi gör bedömningen att redovisat resultat för år 2024 är delvis förenligt med kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Vi gör bedömningen att Arjeplogs kommun inte uppfyller det lagstadgade balanskravet för år 2024.

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendation:

- Kommunstyrelsen ser till att området “synnerliga skäl” inkluderas i kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

2025-04-15

Bo Rehnberg

Uppdragsledare och projektledare